

Beograd, oktobar 2023

„Izgradnja kapaciteta za radničke organizacije: Jačanje veštine pregovaranja: “Win-win” pregovori”

Republički sindikat zaposlenih u bankama, osiguravajućim društvima i drugim finansijskim organizacijama Srbije RS BOFOS u saradnji sa Evropskim centrom za radnička pitanja (EZA), a uz podršku Evropske komisije organizovao je seminar na temu: „Izgradnja kapaciteta za radničke organizacije: Jačanje veštine pregovaranja: “Win-win” pregovori” koji je održan od 21. -24. septembra 2023. godine u Vrnjačkoj Banji, Srbija.

Uključujući predavače, uvodničare i same učesnike seminaru je prisustvovalo preko 50 osoba. Pored učesnika iz Republičkog sindikata zaposlenih u bankama, osiguravajućim društvima i drugim finansijskim organizacijama Srbije- RS BOFOS iz Srbije, seminaru su prisustvovali i učesnici iz: Svetske organizacije radnika- WOW (Belgija), Sindikata zaposlenih u bankama i osiguranju - BASS (Turska), Sindikata SYETE (Grčka), Samostalnog sindikata zaposlenih u UniCredit Bulbank (Bugarska), Samostalnog sindikata radnika finansijskih organizacija u Federaciji BiH, Saveza nezavisnih i samostalnih sindikata Severne Makedonije -UNASM (Severna Makedonija), Republičkog sindikata radnika, RSR (Hrvatska), Sindikata radnika finansijskih organizacija Severne Makedonije SFOM (Severna Makedonija), Sindikalne organizacije “Državni ispitni centar” (Severna Makedonija), Sindikata finansijskih organizacija Crne Gore – SFOCG (Crna Gora), Regionalne sindikalne organizacija PODKREPA (Bugarska).

Najvažniji aspekt seminara bila je edukacija učesnika u vezi sa “win-win” metodama i strategijama pregovaranja. Takođe važan deo seminara bila je i edukacija predstavnika sindikata u vezi sa korišćenjem asertivnog stila komunikacije tokom pregovora. Ključan segment seminara je bio edukacija predstavnika sindikata sa ciljem da razviju veštine koje bi im pomogle u tome da se osećaju kao ravnopravni za pregovaračkim stolom, bez obzira na to što preko puta njih sedi poslodavac koji ima poziciju moći. Seminar je otvorila **Mara Erdelj**, predsednica RS BOFOS, a učesnicima seminara obratio se i **Bjørn van Heusden**, izvršni sekretar Svetske organizacije radnika- WOW. Takođe učesnici seminara su mogli da čuju i obraćanja **Bobana Đurovića**, gradonačelnika Vrnjačke Banje i **Slađane Sredojević**, specijaliste za međunarodnu saradnju i edukaciju, rukovodioca Centra za bankarsku obuku u Udruženju banaka Srbije i potpredsednice Evropske bankarske trening mreže EBTN. Predavači na seminaru bili su: **profesor dr Živko Kulić**, zaposlen na Fakultetu za poslovnu ekonomiju i pravo iz Srbije koji je govorio na temu: “*Kolektivno pregovaranje i evropski zakonodavni okvir*”; zatim **g-đa Olga Vučković Kićanović**, direktor, FIDES, centar za radno pravo i ljudske resurse iz Srbije koja je izlagala na temu: “*Asertivni stil komunikacije tokom pregovora. Mogu li se njime povećati šanse za uspešan ishod pregovora?*”, kao i **g-din Ivan Majdak**, profesionalni pregovarač i predsednik Republičkog sindikata radnika iz Hrvatske koji je pričao o tome kako se osećati ravnopravno za pregovaračkim stolom, i koje pregovaračke veštine treba sindikalni predstavnici da unaprede; zatim **g-din Giorgios Tasiopoulos**, profesionalni pregovarač u Sindikatu Nacionalne banke Grčke – SYETE koji je izlagao na temu: *Metode i strategije „win win“ pregovaranja. Kako prepoznati interese druge strane? Kako uticati na suprotnu stranu?*; ali, takođe, i **dr Ivica Lazović**, direktor Republičke agencije za mirno rešavanje radnih sporova iz Srbije koji je govorio učesnicima o tome šta ako, uprkos svim naporima, dođe do sukoba u procesu pregovora, kao i o prednostima mirnog rešavanja radnih sporova i posredovanja u radnim sporovima i **prof.dr. Emina Karo**, iz Turske, koja je govorila na temu: „*10 najvažnijih stvari za uspešne win win pregovore i njihova primenljivost- iskustva iz skandinavskih i drugih evropskih zemalja*”. Teme seminara bile su korisne za predstavnike sindikata, posebno, jer su učesnici bili u prilici da nauče kako da se fokusiraju na interese druge strane u pregovorima, što je ključno za ovaj tip pregovaranja. Učesnici seminara naučili su da prepoznaju interese druge strane.

Učesnici seminara uspeli su da razmene iskustva u vezi sa dobrom praksom i dragocenim iskustvima iz skandinavskih zemalja u vezi sa win-win metodama i strategijama pregovaranja. Tokom seminara realizovane su radionice, a učesnici seminara podeljeni bili su dve radne grupe. Jedna grupa simulirala je „win win“ pregovore, a druga win – lose pregovore u kojima je došlo do spora pa treba angažovati Agenciju za mirno rešavanje radnih sporova. Radionice su vodili Olga Vučković Kićanović i Prof.dr. Živko Kulić.

Što se tiče rezultata seminara, učesnici su se složili da se “win-win” rezultat pregovora može postići samo kada strane u pregovorima prepoznaju međusobne interese. Poznavanje i razumevanje međusobnih interesa neophodni su za postizanje rezultata koji je zadovoljavajući za obe strane. Osim toga, u pregovorima treba pokazati znanje i argumente, a pregovarači trebaju biti iskusni, kvalitetni, kompetentni i pouzdani ljudi. Rešenje je u dijalogu – traženju zajednički održivog rešenja, a to je upravo rešenje koje pogoduje obema stranama, odnosno rešenje u kojem nema gubitnika. Takođe ukazali su na potrebu da se javno zagovara važnost socijalnog dijaloga na kompanijskom, sektorskom, nacionalnom nivou, a posebno na nivou cele Evrope, kako bi poslodavci, koji imaju polugu moći, voljno pristupali kolektivnim pregovorima i tretirali sindikat kao ravnopravnog partnera. Učesnici seminara, takođe, smatraju da je potrebno jačati kulturu međusobnog poštovanja i uvažavanja na relaciji poslodavac – sindikat, kako bi se tokom pregovora uvažili interesi obe strane, a kao rezultat pregovora dobilo “win-win” rešenje. Jedan od zaključaka je i da sindikati trebaju biti fokusirani na jačanje sopstvene organizacione strukture, takođe na regrutaciju novog članstva kako bi stekli brojnost, a samim tim realnu snagu koja im je neophodna u pregovorima. Još jedan važan zaključak je bio da sindikati treba da budu spremni da kao pomoć u pregovorima koriste institucije i pojedince u svojim državama koji se bave mirnim rešavanjem radnih sporova i medijacijom.

Učesnici seminara usvojili su Deklaraciju u kojoj su istakli da sindikati treba da promovišu socijalni dijalog na evropskom nivou, kao i na nacionalnom nivou, kroz sindikalne aktivnosti, kao i izgradnju i jačanje kapaciteta sindikata širom Evrope. U Deklaraciji se navodi i to da sindikati treba da teže: izgradnji uzajamnog poštovanja između radnika i poslodavaca kao osnove za dalji razvoj društva, izgradnji socijalnog dijaloga na svim nivoima, pokretanju inicijativa za kolektivno pregovaranje i sklapanju kolektivnih ugovora, da izbegavanju bilo kakav sukob između različitih sindikata, razvijanju duha tolerancije i uvažavanju argumenata, kako u svakodnevnom životu tako i u kolektivnim pregovorima; nezavisnosti sindikata od bilo kakvih uticaja sa strane politike i kapitala; daljoj izgradnji saradnje, solidarnosti i povezivanju između sindikata naših država, kroz zajedničko delovanje na zaštiti prava radnika, zaštiti na radu, jednakom tretmanu muškaraca i žena, klimatskim promenama i zelenim politikama, međusobnoj saradnji i pružanju zaštite prava radnika, članova sindikata iz drugih zemalja koji su na privremnom radu u našim zemljama i zaštiti minimalnih standarda iz oblasti radnog prava; izgrađivanju solidarnosti, slobode i jednakosti kao najvećih vrednosti sindikalnog pokreta. “Socijalni mir se ne može postići dominacijom i podelama, već težnjom ka radnoj sigurnosti u svetskim razmerama, proširivanjem oblasti slobode rada i okončanjem dominacije kapitala nad radom”, zaključak je učesnika seminara.

Seminar je bio medijski praćen, prilogom koji je objavila TV Vrnjačka Banja.

<https://www.youtube.com/watch?v=moJMLvUGFHW>

Mara Erdelj
President RS BOFOS

Projekat je finansiran od strane Evropske Unije.